

SPORBARHET I BYGGENÆRINGEN

15.11.2023 Jon Karlsen

30.10.2023 Jon Karlsen

1979

AQAP

Hva er full sporbarhet?

Full sporbarhet betyr at man skal kunne spore og dokumentere alle komponenter (brukte materialer) i et bygg og hvem som har utført oppgaver. Det må kunne dokumenteres hva som er brukt, produsent, produksjonstidspunkt og egenskaper.

Romfart og atomenergi
Forsvarsindustri
Flyindustri
Bilindustri
Offshore og marineindustri
Mekanisk industri
Næringsmiddelindustrien

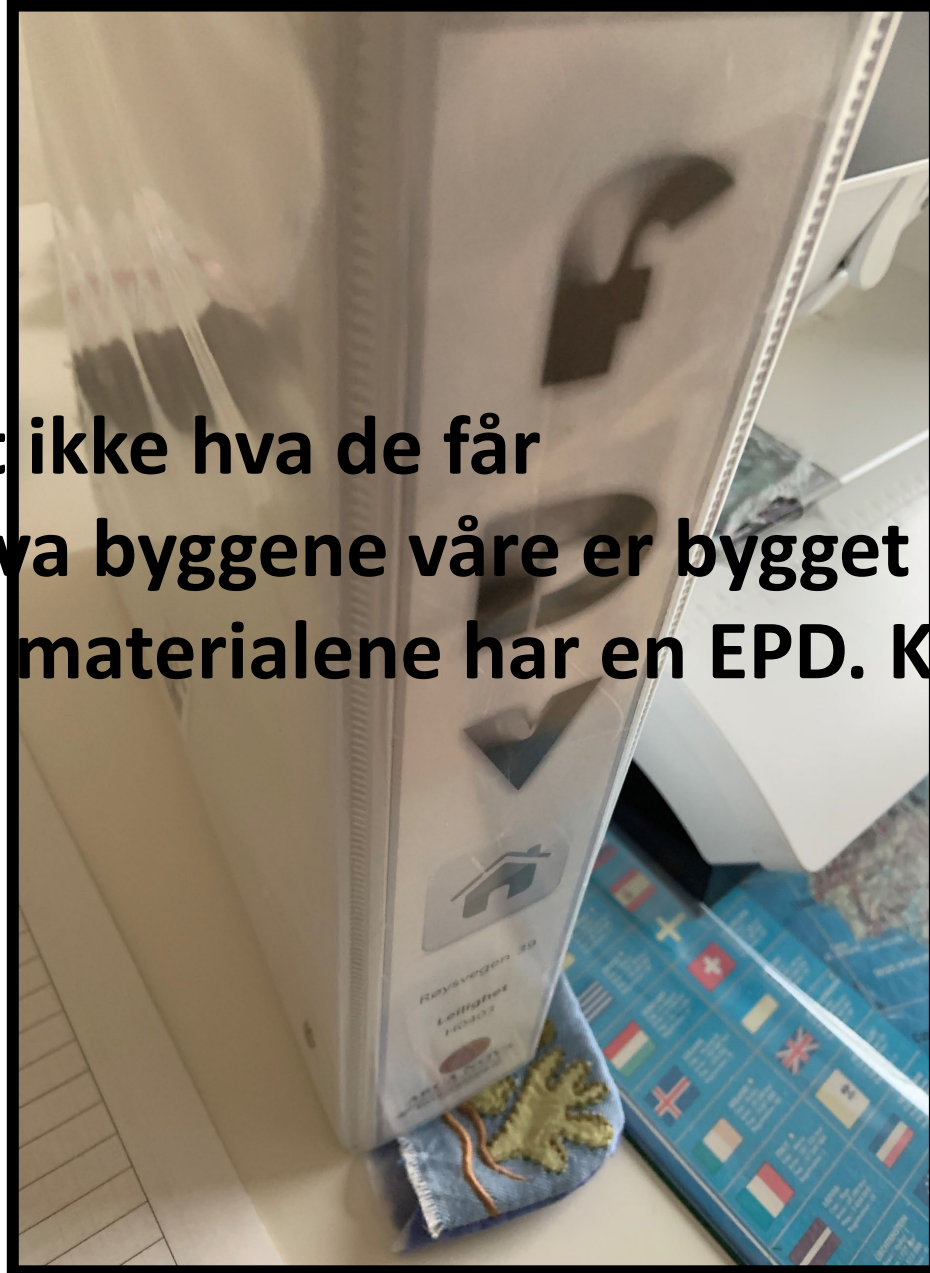
Bygge bransjen ?

Kravene til full sporbarhet i dagligvarebransjen kom for å forebygge varer som gjorde folk syke. Hvorfor skulle det være annerledes i byggebransjen? Dårlige bygg (mugg, råte, giftstoffer etc) gjør folk syke!

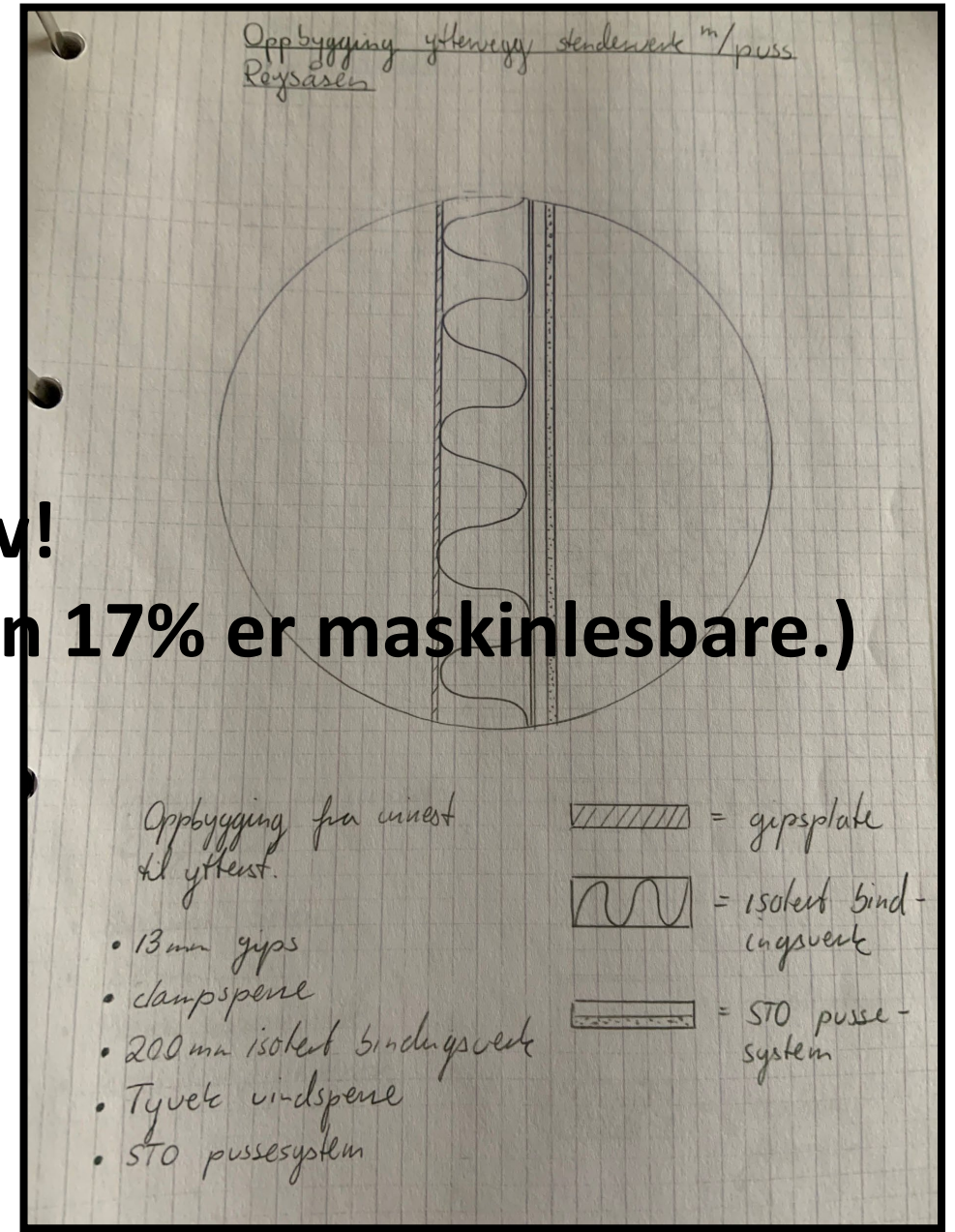

Utvendige vegger utføres med bindingsverk isolert med mineralull og innvendig kledd med gipsplater. Fasadene vil hovedsakelig bestå av tre og mursteinsforblending. Trekledning i fasaden på balkonger.

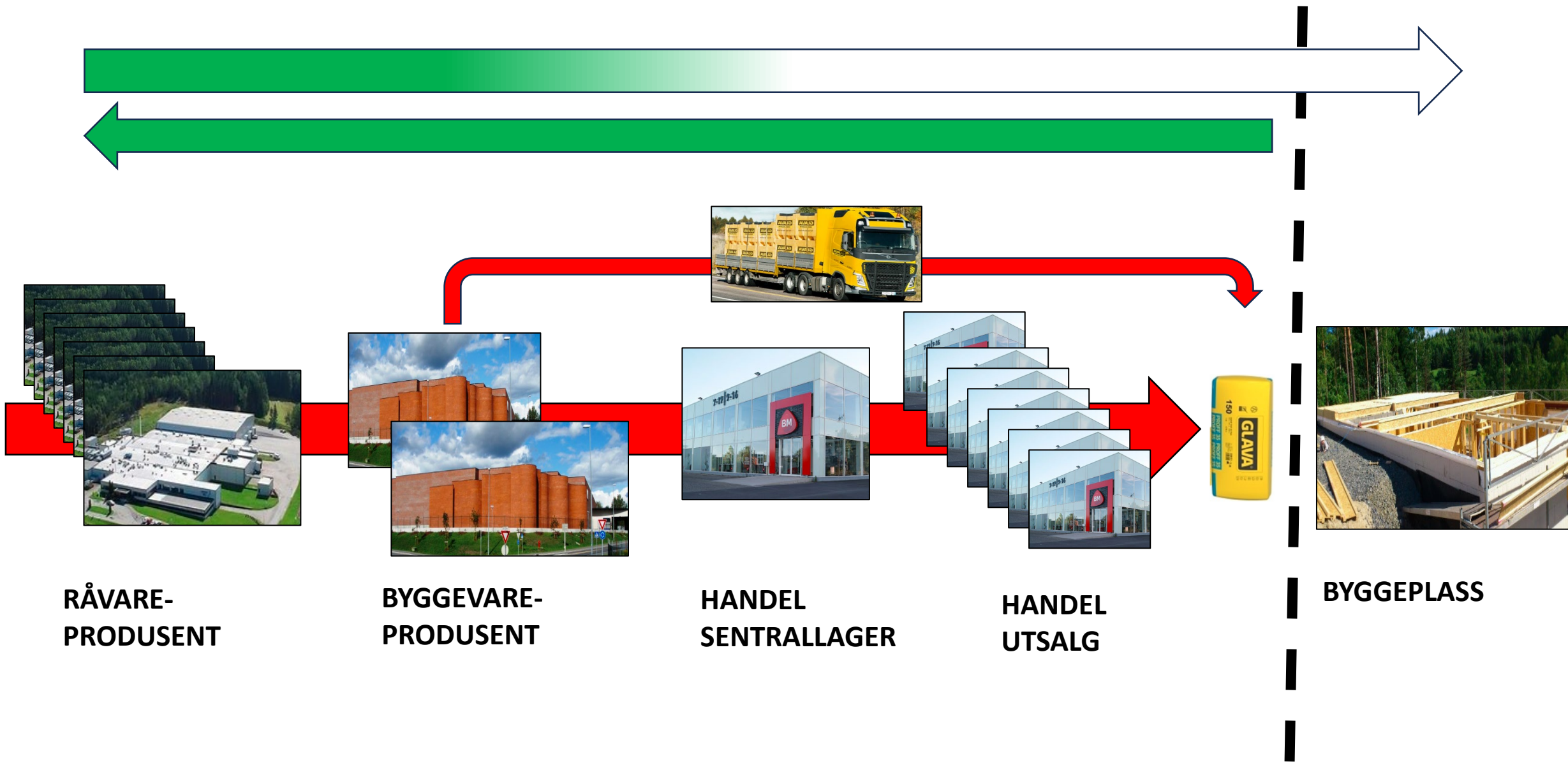
**Kundene vet ikke hva de får
Vi vet ikke hva byggene våre er bygget av!
(Kun 38% av materialene har en EPD. Kun 17% er maskinlesbare.)**

15.11.2023 Jon Karlsen

Og vi bytter ut og holder på til siste stund.....

**RÅVARE-
PRODUSENT**

**BYGGEVARE-
PRODUSENT**

**HANDEL
SENTRALLAGER**

**HANDEL
UTSALG**

BYGGEPLASS

BYGGSTAND

- Revidere merkestandard for byggevarer fra 2010
- Utvikle en ny veileder
- Kategori spesifikt
- Sporbarhet

«Sporbarhet for produkter i byggenæringen»

Ny merkestandard for produkter som resultat av praktisk prosjektgjennomføring

Aktiver Windows
Gå til Innstillinger for å ak

Vi har fått åpenhetsloven,
Kommer krav fra EU
Mange har gode varelogistikk-løsninger

Mange har god kontroll
Teknologien og systemer finnes! (og den vil videreutvikles)

DET GÅR FOR SAKTE!

Vi må:

- 1) Skape aksept og forståelse i hele byggenæringen, særlig hos entreprenørene.
- 2) Få sentrale byggherrer til å sette krav til full sporbarhet i sine kontrakter.
- 3) Få norske myndigheter til å sette full sporbarhet som et myndighetskrav på samme måte som i dagligvarebransjen. (Kjære DiBK!)

Hvorfor full sporbarhet i byggenæringen?

Mer fornøyde kunder

Lavere totale byggekostnader

Mulighet til å rette opp ved feil

Vanskeligere å være useriøs

Økt konkurransekraft for norske virksomheter

Muliggjør bærekraftig bygging og ombruk.

1) Mer fornøyde kunder

Hvis prinsippet om full sporbarhet innføres, vil kundene på en helt annen måte være trygg på at de får hva de betaler for. Full sporbarhet vil gjøre at:

- Kundene kan se hva de virkelig har fått i forhold til hva som er beskrevet
- Vesentlig mindre reklamasjonssaker og mye enklere behandling
- Mye enklere ved behov for vedlikehold og utskiftninger
- Mye færre tvistesaker

I vår relativt nye leilighet fikk vi lekkasje i oppvaskkranen på kjøkkenet.
I FDV mappen fant vi produsent, men heller ikke mer.
Etter diverse mailer og samtaler med rørlegger og produsent (og sending av diverse bilder) fant vi ut at akkurat denne modellen var utgått.

Verandadørene skulle være «Natre eller liknende». Det vi fikk var Tjekkisk og det er helt umulig å få tak i reservedeler eller hjelp til oppretting.

2) Lavere totale bygge kostnader

Det er alltid mest effektivt å legge en tydelig plan og produsere **rett første gangen**. Noen tror det blir billigere ved å bytte ut og sjonglere helt til siste slutt i et byggeprosjekt. Faktum er at det veldig ofte blir dyrere pga feil og omgjøringer.

Det er det som er å industrialisere!

3) Mulighet til å rette opp ved feil.

4) Vanskeligere å være useriøs

Dersom kravene til full sporbarhet gjennomføres, blir det mye lettere å «avsløre» useriøse aktører i byggenæringen. De useriøse kutter ofte hjørner benytter ukvalifisert arbeidskraft og udokumenterte byggevarer. Dette blir mye vanskeligere.

5) Økt konkurransekraft for norske virksomheter

Norske entreprenører, byggevareleverandører og produsenter ligger langt fremme når det gjelder digitalisering og seriøsitet. Dette **konkurransfortrinnet vil bli kraftig styrket** dersom det kommer krav til full sporbarhet.

6) Muliggjør bærekraftig bygging, og ombruk

Dersom man virkelig vet hva byggene er laget av, vil man kunne lage miljøregnskap (CO2 regnskap) og optimalisere egenskaper o.l. på en helt annen og enklere måte. I dag er det i praksis ikke mulig å sette opp et reelt CO2 regnskap.

Vet man hva et eldre bygg er laget av, av hvem og når, er det også mulig å planlegge ombruk.

*Produsent av byggevarer:
Alltid når vi får reklamasjoner, forlanger vi prøver for selv å se produktet det reklameres på. Veldig ofte viser det seg at det ikke er vårt produkt.*

Boliger i Norge

2023

2 694 301

Teknologien finnes!

Vi må:

- 1) Skape aksept og forståelse i hele byggenæringen, særlig hos entreprenørene.
- 2) Få sentrale byggherrer til å sette krav til full sporbarhet i sine kontrakter.
- 3) Få norske myndigheter til å sette full sporbarhet som et myndighetskrav på samme måte som i dagligvarebransjen.

Kjære DiBK!